

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: F. N., nar. X, bytem X,
zastoupený: JUDr. Pavel Turoň, advokát, se sídlem Moskevská
1461/66, 360 01 Karlovy Vary,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 12.4.2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2019 č.j. X o
invalidní důchod a o nákladech řízení o kasační stížnosti,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 12.2.2019 č.j. X se
zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 9.943,-Kč ve lhůtě do
jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce
advokáta JUDr. Pavla Turoň na účet číslo 34442341/0100, VS 315088.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 12.4.2019 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného
rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2019 č.j. X, protože s ním nesouhlasí, neboť dle něho

zdravotní stav, který popsal, byl nedostatečně zjištěn a chybně posouzen, když od roku 2004 je v péči psychiatra a trpí těžkou formou agorafobie s malou reakcí na léčbu, což jej natolik omezuje, že ztrácí způsobilost k pracovní činnosti. Namítal také, že dva rozdílné lékařské posudky o invaliditě vznášejí důvodnou pochybnost o jejich správnosti, když dle posudku MUDr. Víchý ze dne 26.9.2018 mu byl přiznán pokles pracovní schopnosti o 30% a dle posudku ze dne 5.2.2019 MUDr. Dvořákové pouze 25%, tudíž jejich závěry jsou vzájemně rozporné a hlavně nekorespondují s jeho skutečným zdravotním stavem, pro který mu měla být přiznána dle kapitoly V, položky 5c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. horní hranice intervalu 25-35%, tj. 35%, a vzhledem k dalším postižením mělo dojít ještě ke zvýšení o 10% na celkem 45%. Požadoval, aby byl soudem ustanoven soudní znalec a jím vypracován znalecký posudek, který jediný může být podkladem pro stanovení jeho míry invalidity. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 12.2.2019 a vrácení věci žalované. (K žalobě připojil mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.)

2. **Napadeným rozhodnutím ze dne 12.2.2019 č.j. X/44091-HS** žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R-15.10.2018 – 426/X ze dne 15.10.2018, jímž byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Karlovy Vary ze dne 26.9.2018 není invalidní, jelikož jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 30%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.2.2019 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 5.2.2019 bylo zjištěno, že žalobce není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25-35%; žalobci byla přiznána dolní hranice 25% s ohledem na charakter zdravotního postižení a tato míra poklesu ve smyslu § 4 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo možno námitkám žalobce vyhovět.
3. V řízení o žalobě před zdejším soudem byl vyžádán posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., který byl vypracován po jednání komise za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie dne 12.9.2019, když jednání byl přítomen i žalobce. V závěru posudku komise uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, protože nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%. Komise konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je úzkostná a fobická porucha, jedná se o lehké funkční postižení, proto hodnotila jeho zdravotní postižení dle kapitoly V, položce 5b) přílohy vyhlášky při rozmezí 15-20% na horní hranici 20% vzhledem k chronicitě průběhu onemocnění a vzhledem k dalšímu onemocnění a to k chronickému algickému syndromu bederní páteře bez známek kořenové léze byla dle § 3 odstavce 1 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 5%, takže celkově činí 25%.
4. Po výsledku žalobce před dožádaným Okresním soudem v Karlových Varech dne 14.10.2019, kdy vyjádřil nesouhlas s posudkem a požadoval přezkoumání soudními znalci, bylo soudem vyžádáno doplnění posudku. PK MPSV doplnila svůj posudek dne 12.12.2019, v jehož závěru uvedla, že vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na

doplnění posudku, a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru a zdůraznila, že byl dne 12.9.2019 při jednání komise vyšetřen odborným psychiatrem a poté byl dle doložených lékařských nálezů vypracován posudek, jehož závěrem bylo neuznání invalidity, což bylo v souladu s posudkovým zhodnocením OSSZ Karlovy Vary i námitkového řízení. Dále bylo uvedeno, že podání žalobce neobsahuje žádné nové skutečnosti a nedoložil žádné nové podklady, které by vedly ke změně posudkového zhodnocení. Na podkladě vlastního vyšetření psychiatrem byl posouzen objektivně v souladu s platnými právními předpisy a příslušnou metodikou lékařské posudkové služby. Podání námitek žalobce neobsahuje žádné nové skutečnosti a nedoložil žádné nové podklady, které by vedly ke změně posudkového zhodnocení.

5. **Při ústním jednání** u zdejšího soudu dne 30.1.2020 byl vyhlášen rozsudek, jímž byla žaloba žalobce zamítnuta (výrok I.) s ohledem na posudek PK MPSV a jeho doplnění a žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení (výrok II.).
6. **Po podání kasační stížnosti žalobcem** ze dne 24.2.2020 Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) rozhodl rozsudkem ze dne 13.10.2021 č.j. 6 Ads 27/2020-36 tak, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30.1.2020 č. j. 16 Ad 47/2019–78 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení s tím, že krajským soudem vyžádané doplnění posudku PK MPSV nenapravilo nedostatečné odůvodnění závěrů přijatých v posudku ze dne 12.9.2019. Krajský soud si tedy musí obstarat takové posouzení žalobcova zdravotního stavu, u nějž nebude pochybnost o jeho přesvědčivosti a úplnosti dle kritérií uvedených v tomto rozsudku. Také bylo uvedeno, že krajský soud rozhodne v dalším řízení rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s.ř.s.).
7. **Zdejšímu soudu byla věc vrácena od NSS dne 2.11.2021** a po doručení vyžádaného posudkového spisu vedeného u OSSZ Karlovy Vary bylo vyžádáno ve smyslu odůvodnění výše citovaného rozsudku NSS doplnění posudku PK MPSV pracoviště v Plzni dne 10.11.2021 a stanovena lhůta 6 týdnů k jeho vypracování. Dne 16.12.2021 požádala PK MPSV o prodloužení lhůty k vypracování posudku s tím, že po konzultaci s přisedící lékařkou z oboru psychiatrie je třeba dokazování doplnit o nové psychologické vyšetření a vlastní vyšetření žalobce při jednání posudkové komise, přičemž nejbližší termín psychologického vyšetření byl stanoven na 18.1.2022 a jednání PK MPSV pak na 31.1.2022. Následně soud usnesením ze dne 16.12.2021 prodloužil lhůtu k podání posudku o dva měsíce.
8. **V závěru doplnění posudku ze dne 31.1.2022** ve znění usnesení ze dne 7.2.2022 o opravě vady posudku (e.č.: SZ/2021/1361-PL-63) uvedla PK MPSV po jednání konaném dne 31.1.2022 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, který při jednání vyšetřil přítomného žalobce, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k 12.2.2019, byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%. Dále s ohledem na zjištěný průběh onemocnění (*zejména na výsledek psychologického vyšetření žalobce 18. a 25.1.2022 se závěrem: Celkově pacient vykazuje znaky smíšené poruchy osobnosti s paranoidními, závislými s vyhubými prvky, na které v kombinaci s traumatizací navazuje anxiózní, somatizační a agorafobická symptomatika; obtíže mají chronický, postupně se zhoršující charakter.*), zdravotní stav a funkční postižení žalobce bylo uvedeno konstatování komise, že není nyní v souladu s

posudkovým zhodnocením OSSZ Karlovy Vary ve smyslu nepřiznání invalidity při přiřazení funkčního postižení ke kapitole V, položce 5b) a stanovení míry poklesu pracovní schopnosti 20%, resp. při navýšení o 5% (*správně 10%*) celkově ztráta poklesu pracovní schopnosti 25% (*správně 30%*). Komise dále konstatovala, že není nyní ani v souladu s posudkovým zhodnocením námitkového řízení ve smyslu nepřiznání invalidity při přiřazení funkčního postižení ke kapitole V, položce 5c), celkově ztráta poklesu 25%. Dle konstatování komise se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení uvedené v kapitole V, položce 7b) přílohy vyhlášky, pro které stanovuje míru poklesu pracovní schopnosti při rozmezí 30% - 45% horní hranicí 45% vzhledem k chronicitě průběhu onemocnění. Klinický stav odpovídá středně těžkému funkčnímu postižení. Vzhledem k dalšímu onemocnění žalobce, k algickému syndromu bederní páteře bez známek kořenové léze, byla dle § 3 odstavce 1 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 5% na celkových 50%. Komise také uvedla, že nelze hodnotit dle stejné kapitoly a oddílu, položky 7c) neboť nelze prokázat těžké funkční postižení s funkčně významnou poruchou osobnosti provázenou jiným závažným duševním postižením, ani nelze prokázat stavy s psychopatologickými projevy simpl. schizofrenie nebo schizotypní poruchy, nelze ani prokázat stavy s nutností ústavní péče. Podle komise žalobce není schopen psychicky náročné práce, stressové a v nočních směnách, je schopen práce s možností zvolení vlastního tempa. Datum vzniku invalidity druhého stupně stanovila komise 1.11.2018 psychiatrickým nálezem.

Komise rovněž uvedla, že vyžádané komplexní psychologické vyšetření provedené v lednu 2022 a uvedené na straně 4 posudku potvrdilo vývoj psychického stavu žalobce od posledního posouzení v komisi 12.9. a 12.12.2019. Po zhodnocení tohoto psychologického vyšetření i s přihlédnutím k ostatním lékařským zprávám, zejména k psychiatrickému vyšetření ze dne 1.11.2018, a i po vlastním vyšetření psychiatrem při jednání komise, došla komise k závěru, že zdravotní stav žalobce odpovídá pro psychické postižení invaliditě prvního stupně a míře poklesu pracovní schopnosti ve výši 45% a to již k datu 1.11.2018. Proto byl změněn závěr posudkového zhodnocení ze dne 12.9.2019. Jelikož došlo vzhledem k dalšímu onemocnění žalobce zejména pro algický syndrom bederní páteře ke zvýšení míry poklesu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 5% na celkových 50%, jedná se o invaliditu druhého stupně. Nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly vznik invalidity před datem 1.11.2018, když lékařské zprávy z předchozí doby neodůvodňovaly ani invaliditu prvního stupně.

Závěrem k požadavku NSS, jak a čím se liší zdravý jedinec od nemocného, komise konstatovala, že žalobce má s v posudku uvedenými psychiatrickými a psychologickými nálezy problémy, které zdravý jedinec nemá a dle průběhu jeho onemocnění, zdravotního stavu, funkčního postižení a dle zákonné normy tyto jeho potíže lze hodnotit jako středně těžké funkční postižení. K námitkám žalobce komise konstatovala, že k podrobnému zhodnocení funkčního postižení se vyjádřila při jednání komise. Komise měla k dispozici pro posouzení funkčního postižení žalobce dostatek podkladů, jak lékařských nálezů, tak i vlastní vyšetření odborným psychiatrem při jednání, aby mohl být dostatečně objektivizován jeho zdravotní stav a funkční postižení. Žalobce zaslal k jednání komise padesát dva stránek dokumentů různého charakteru, převážně staršího data, které ale vzhledem k zaslanému formátu nebylo možné relevantně použít.

9. Soud připomíná, že ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu,

který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 12.2.2019.

10. S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v **§ 39 zákona** následující:

- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
- (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

11. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
12. Dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
13. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
14. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného doplnění posudku PK MPSV ze dne 31.1.2022 ve znění usnesení ze dne 7.2.2022 o opravě vady posudku má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobce jednalo o invaliditu druhého stupně s datem vzniku 1.11.2018. Proto je **žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 12.2.2019 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku)** pro vady řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce. Žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného doplnění posudku PK MPSV ze dne 31.1.2022 zdravotní stav žalobce od 1.11.2019, tedy i k 12.2.2019, odpovídal druhému stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 50%, avšak přiznána byla původně míra poklesu 30% lékařem OSSZ a 25% lékařem ČSSZ, stejně tak ale i dle posudku PK MPSV a jeho doplnění z roku 2019 (viz shora). Ke změně posudkového hodnocení zdravotního stavu došlo až na základě nového psychologického vyšetření žalobce v lednu 2022 a zohlednění předchozích lékařských zpráv, jak uvedla PK MPSV v dalším doplnění posudku ze dne

31.1.2022.

15. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle doplnění posudku PK MPSV ze dne 31.1.2022 invalidní pro invaliditu druhého stupně od 1.11.2018, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity druhého stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16.2.2022 č.j. 16 Ad 47/2019-142, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná v případě zjištění vzniku invalidity žalobce již v řízení o jím podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná rozhodnutí žalované byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.
16. Soud také podotýká, že v zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zástupce žalobce v podání ze dne 7.2.2022 požadoval náklady řízení před zdejším soudem ve výši 18.533,40 Kč a ve výši 8.228,-Kč za řízení o kasační stížnosti, kdy za jeden úkon právní služby požadoval částku 3.100,-Kč. Nárok je oprávněný, soud proto přiznal žalobci náklady řízení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen **AT**), ale nikoli v požadovaných částkách. Na nákladech řízení před zdejším soudem za 4 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, účast na výslechu žalobce před dožádaným soudem /14.10.2019/ a u ústního jednání zdejšího soudu /30.1.2020/) á 1.000,-Kč (§ 7 bod 3. a § 9 odst. 2 **AT**), tj. 4.000,-Kč, a za 4 režijní paušály á 300,-Kč, tj. 1.200,-Kč, dále za promeškaný čas 3 hod. (§ 14 odst. 1 písm. a) **AT**), tj. 600,-Kč, a za jízdné osobním automobilem dne 30.1.2020 z Karlových Varů do Plzně a zpět ve výši 1.075,50 Kč a DPH ve výši 1.443,85 Kč (tj. 21% z částky 6.875,50 Kč), jelikož jmenovaný advokát je plátcem DPH, a také 50,-Kč za parkovné dne 30.1.2020 v Plzni, byla soudem přiznána straně žalobce celkem částka 8.369,35 Kč.
18. Na nákladech řízení o kasační stížnosti před NSS byly soudem přiznány náklady za 1 úkon (sepsání kasační stížnosti) á 1.000,-Kč a za 1x režijní paušál á 300,-Kč a DPH (21% z částky 1.300,-Kč), tj. 273,-Kč, tedy celkem 1.573,-Kč. Soud neuznal jako opodstatněný právní úkon příprava a převzetí zastoupení ve vztahu ke kasační stížnosti, jelikož tento advokát žalobce zastupoval po celé řízení před zdejším soudem na základě plné moci ze dne 15.11.2018.
19. Celkovou částku 9.942,35 Kč zaokrouhlenou na 9.943,-Kč je povinna žalovaná uhradit k rukám zástupce žalobce ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou, na účet číslo 34442341/0100, VS 315088 (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 16. února 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně